

jest co do důvodu po právu žalobní nárok na náhradu škody, která vzešla žalobkyni tím, že pro nesplnění části uzávěrky ze dne 13. října 1924 žalovanou byla donucena ku krycí koupi za vyšší cenu, než byla cena ujednaná. Použila tedy žalobkyně práva čl. 355 obch. zák., zvolivši na místo plnění náhradu škody pro neplnění, čímž pominuly pro obě strany právo i povinnost žádati původní plnění, pokud se týče sprostiti se závazku původním plněním. Žalobkyně nemusila se vůbec krýti a mohla se domáhati podle čl. 357 odstavec třetí obch. zák. aspoň náhrady rozdílu mezi cenou smluvenou a průměrnou cenou tržní v čase a na místě dlužného plnění, po případě prokazatelně vyšší škody. Provedla-li tedy úhradní kup za tržní cenu tehdy platnou, — což není sporno — stalo se tak v mezích zákona a nemůže jí žalovaná namítati, že by byla u ní dostala zboží levněji. Žalobkyně postupovala přesně podle zákona a neprohřešila se ani proti zásadě čl. 282 obch. zák. Tímto postupem nebylo ostatně ukřivděno ani žalované, poněvadž mohla nedodané zboží prodati jinam aspoň za tytéž běžné tržní ceny. Dodati jest ještě, že, kdyby názor žalované měl býti správným, bylo by tím jen podporováno neloyální porušování smluv, poněvadž by při vzestupu cen zboží obmyslná prodatelka mohla kdykoliv vymoci pro sebe oklikou podmínky příznivější, což zákon jistě neobmýšlel.

Čís. 6549.

Narovnání možno odporovati pro omyl pouze tehdy, spočívá-li na omylu nesporný podklad narovnění, z něhož obě strany vycházely, nikoliv však, vztahuje-li se omyl na body sporné nebo pochybné, o nichž bylo učiněno narovnění.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1926, Rv I 1595/26.)

Žalobě o neplatnost narovnění, dle něhož žalobci uznali, že jim nepřísluší právo jízdy po cestě žalovaných, a zavázali se platiti žalovaným uznávací poplatek, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci spatřují dovolatelé v tom, že odvolací soud jest toho názoru, že žalobci nemohou popírati platnost narovnění, ježto žalovaní nevzbudili omylu žalobců, a že žalovaní byli bezelstní. Že žalovaní byli skutečně bezelstní, dolíčil odvolací soud přesvědčivě v souhlasu se soudem první stolice a také dovolací soud schvaluje tento názor. Pouhým poukazem dovolatelů na výpověď svědkyně Kateřiny B-ové, podle níž zesnulý František B. prý prohlásil, že ho někdo přemluvil, aby tak vypovídal, nemůže tento názor býti seslaben, ježto dovolatelé ani netvrdili, že žalovaní svědka B-a přiměli ke křivé výpovědi. Okolnost, zda omyl žalobců vzbudili žalovaní, či svědek František B., má však podřadný význam, ježto žalobci podle

Šu 1385 obč. zák. nemají vůbec práva, by odporovali bezelstně uzavřenému narovnání pro omyl. Podle tohoto zákonného ustanovení může omyl učiniti narovnání jen potud neplatným, pokud se dotýká podstaty osoby nebo předmětu. Dovolací soud nemůže sdíleti názor nižších soudů, že se v tomto případě omyl dotýká podstaty předmětu. Vždyť účelem narovnání jest, by byla odstraněna nejistota v právních vztazích stran. Tomuto účelu by se však přičilo, kdyby bylo lze narovnání odporovati z toho důvodu, že strany ohledně těchto nejistot byly v omylu (§ 1387 obč. zák.). Proto nelze omyl o takových pochybných nebo sporných skutečnostech pokládati za omyl o podstatě předmětu neb osoby. Podstatou předmětu rozumí se v Šu 1385 obč. zák. to, co strany při uzavření narovnání pokládaly za jisté protivou k bodům sporným a pochybným, o nichž učiněno narovnání. Narovnání mohlo by býti odporováno pro omyl, jen kdyby tento nesporný podklad narovnání, z něhož obě strany vycházely, spočíval na omylu. Vztahuje-li se však omyl na body sporné nebo pochybné, o nichž bylo narovnání učiněno, nemůže o odporování pro omyl býti řeči (Krainz § 161; Rietsch, Festschrift zur Jahrhundertfeier des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches II. strana 965 a násl.; Sedláček, Právo obligační, str. 235). V tomto případě byla však právě otázka, zda jízda po polní cestě č. k. 713 se dělá bezplatně či za uznávací poplatek, mezi stranami sporná, a ježto se narovnání dotýká právě tohoto sporného bodu, nelze vůbec narovnání odporovati z toho důvodu, že žalobci byli ohledně uznávacího poplatku v omylu, leda že by šlo o podvod; tomu však tak není, ježto je zjištěno, že žalovaní byli bezelstní.

Čís. 6550.

Nedošlo-li k dohodě mezi účastníky rozvrhového řízení, jest dávku z majetku přikázati z každé vydražené nemovitosti zvlášť.

Byla-li pohledávka, zajištěná původně zástavním právem, zaplácena, zástavní právo pro ni zřízené nebylo sice vymazáno, nebylo však v pozemkové knize převedeno na jinou pohledávku, nelze z nejvyššího podání přikázati jinou pohledávku v pořadí onoho zástavního práva.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1926, R II 301/26.)

K dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele zrušil Nejvyšší soud usnesení obou nižších soudů, jimiž bylo rozvrženo nejvyšší podání za exekučně prodané nemovitosti, a uložil prvnímu soudu, by po případném doplnění vydal nové rozvrhové usnesení.

Důvody:

Stížnost do rozvrhového usnesení prvního soudu jest opodstatněna, pokud se vytýká, že dávka z majetku nebyla přikázána ze všech prodaných nemovitostí. K dohodě mezi účastníky rozvrhu v tom směru nedošlo, a bylo tudíž dávku z majetku (§ 62 zákona ze dne 8. dubna 1920 čís. 309 sb. z. a n.) přikázati z každé prodané nemovitosti zvlášť. Po-